

بررسی الگوی انتشار درد ارجاعی ناشی از دندانهای خلفی فک بالا و پایین در نواحی مختلف سر و گردن

دکتر صدیقه خدمت* - دکتر محمدجواد خرازی فرد**

*- استادیار گروه آموزشی اندودنتیکس دانشکده و مرکز تحقیقات دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران.

** - مشاور تحقیقاتی دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران.

چکیده

زمینه و هدف: درد دندان همانند دردهای عمقی دیگر نظیر درد عضلات تنها محدود به دندان دردناک نمی‌باشد و به نواحی مختلف سر و گردن، ارجاع پیدا می‌کند و تعیین منشأ واقعی درد را با مشکل مواجه می‌سازد. هدف از این مطالعه، بررسی الگوی انتشار درد ارجاعی ناشی از هر یک از دندانهای خلفی فک بالا و پایین در نواحی مختلف سر و گردن می‌باشد.

روش بررسی: در این مطالعه مقطعی (Cross sectional) چهارصد و ده بیمار که به دلیل درد دندانهای خلفی فک بالا و پایین به بخشهای تشخیص بیماریها، جراحی و اندودنتیکس دانشکده دندانپزشکی تهران مراجعه کرده بودند مورد بررسی قرار گرفتند. بعد از معاینات کلینیکی و رادیوگرافیک، دندان مبتلا مشخص و محلهای ارجاع درد با پرسش از بیمار تعیین گردید. بعد از جمع‌آوری اطلاعات محلهای مختلف ارجاع درد کدگذاری و در نرم‌افزار آماری SPSS مورد بررسی قرار گرفت بدین ترتیب محلهای مورد نظر درد بیست دندان خلفی فک بالا و پایین به طور جداگانه مشخص شد، سپس با توجه به توزیع فراوانی محلهای ارجاع درد در مورد هر دندان محلهای شایعتر و با شیوع کمتر ارجاع درد تعیین و در شکل شماتیک مربوط به همان دندان علامت‌گذاری شد.

یافته‌ها: بیشترین محل ارجاع درد دندانهای خلفی فک بالا و پایین، دندانهای مجاور و گوش و کمترین محل ارجاع درد نواحی پس سر و گردن بودند. همچنین بین الگوهای ارجاع درد دندانهای مختلف در جهات عمودی و افقی همپوشانی وجود داشت. **نتیجه‌گیری:** طبق نتایج این مطالعه درد ارجاعی ادنتوژنیک به صورت عمودی در بافتهای مختلف سر و گردن منتشر می‌شود و یک طرح لایه لایه یا پوست پیازی ایجاد می‌کند.

کلید واژه‌ها: درد ادنتوژنیک - درد ارجاعی - درد عمقی

پذیرش مقاله: ۸۴/۵/۶

اصلاح نهایی: ۸۴/۲/۲۲

وصول مقاله: ۸۳/۱۲/۱۹

نویسنده مسئول: گروه آموزشی اندودنتیکس دانشکده دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران s_khdmt@yahoo.com

مقدمه

Hargreaves معتقد است کلینیسیین‌ها هنگام مواجهه با بیماران دچار درد باید حکایت کلاسیک مردان نابینایی را به یاد آورند که فیل را توصیف می‌کردند، در این داستان، هر یک از مردان کور بسته به اینکه کدام یک از قسمتهای تنه، گوش یا پاها را لمس کرده است فیل را به صورت حیوانی کاملاً متفاوت

یکی از شایعترین موانعی که دندانپزشکان هنگام تشخیص و قبل از درمان با آن مواجه می‌شوند مشکل دردهای ارجاعی ناشی از بیماری پالپ دندان است که می‌تواند در هر ناحیه‌ای از دندانها، فکین و سر و صورت وجود داشته باشد و تنها این استثنا وجود دارد که از خط وسط عبور نمی‌کند. (۱)